

امید پورعلی، ۱۴۰۱

بررسی تطبیقی وکالت بلاعزل در فقه مذاهب خمس

وکالت بلاعزل، به وکالتی گفته می‌شود که موکل دیگر حق عزل وکیل و فسخ وکالت را ندارد. به تعبیردیگر، وکالت ساده که عقدی جایز بود با بلاعزل شدن در حکم عقد لازم می‌شود و دیگر طرفین نمی‌توانند آن را فسخ و به هم بزنند در فقه امامیه عقد وکالت جایز است و هر یک از دو طرف حق فسخ آن را دارند اما طرفین عقد وکالت می‌توانند آن را ضمن عقد لازمی شرط کنند و حق فسخ خویش را حسب مورد محدود یا سلب نمایند مشهور فقهای امامیه شرط وکالت در عقد ازدواج یا در هر عقد لازم دیگر را پذیرفته‌اند در تعلیل و توجیه سلب حق عزل چنین گفته‌اند چون عقد جایز از عقد لازم کسب لزوم می‌کند و به صورت تعهد فری در می‌آید مادام که عقد اصلی به قوت خود باقی است تعهد فرعی نیز معتبر است و شخصی که چنین تعهدی کرده است فاقد حق عزل می‌باشد اما اگر شرط (وکالت) در ضمن عقد جایزی باشد، اعتباری بیش از عقد جایز کسب نمی‌کند در نتیجه می‌توان با فسخ عقد اصلی عقد جایز را که به صورت شرط در آمده است فسخ نمود. ولی در فقه اهل سنت در بعضی از عقدها وکالت بلاعزل را می‌پذیرند. وکالت بلاعزل یک عقد لازم نیست در بعضی از موارد استثنا پذیر بوده و با توجه به این که وکالت بلاعزل در چه شرایطی صورت‌پذیر، متفاوت می‌باشد. بر اساس برخی از عقود، عقد وکالت غیرقابل استعفا برداشته می‌شود. یکی از این موارد استثنا در عقد نکاح است که وکالت بلاعزل در عقدنامه به امضای همسر می‌رسد و یا وکالت در فروش عین مرهونه باشد و یا خبر عزل به وکیل نرسد و عقدی صورت گیرد و یا وکالت در مقابل عوض مانند جعاله منعقد گردد از نظر فقه امامیه و همچنین مذاهب اهل سنت وکالت عزل نمی‌شود. بنابراین می‌توان جایز بودن عقد وکالت را از نظر اکثر فقهای مذاهب برداشت.

کلیدواژه‌ها: وکالت بلاعزل، فقه، مذاهب خمس.

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۲۹۱۰۶۱۷۰۴۸۱۵۱۴۰۰۱۶۲۵۸۰۷۹۶

تاریخ دفاع: ۱۴۰۱/۱۰/۱۴

رشته‌ی تحصیلی:

دانشکده:

استاد راهنما: دکتر سیدحسین موسوی‌راد

Thesis:

A comparative study of irrevocable advocacy in the jurisprudence of the five religions

Undismissed attorney is an attorney in which the client no longer has the right to dismiss

the attorney and terminate the attorney. In other words, a simple power of attorney, which was a permissible contract, becomes necessary in the judgment of the contract when it is dismissed, and the other parties cannot rescind it. In Imami jurisprudence, a power of attorney contract is permissible, and each of the two parties has the right to terminate it, but the parties to the power of attorney contract They can make it a mandatory condition in the contract and limit or deny their right of termination according to the case. The famous Imami jurists have accepted the condition of representation in the marriage contract or in any other mandatory contract. It is necessary to obtain from the necessary contract and it becomes a free obligation as long as the main contract remains in force, the secondary obligation is also valid and the person who has made such an obligation does not have the right to dismiss, but if the condition (power of attorney) in the contract If it is permissible, it does not acquire more credit than the permissible contract. As a result, the permissible contract which is in the form of a condition can be terminated by terminating the original contract. Power of attorney is not necessary for a contract, it is exceptional in some cases and it is different according to the conditions under which power of attorney can be done. According to some contracts, the irrevocable power of attorney contract is removed. One of these cases is an exception in the marriage contract, when the power of attorney is signed by the spouse in the contract, or the power of attorney is in the sale of the same mortgage, or the news of the dismissal does not reach the lawyer and a contract is made, or the power of attorney is concluded in exchange for a change, like Jaala, from the point of view of jurisprudence. Imamiyyah, as well as Sunni sects, cannot be dismissed as attorneys. Therefore, it can be considered the permissibility of a proxy contract according to the majority of religious jurists.